

ХАСКОВСКИЯТ ПЕХОТЕН ПОЛК

Да напиша нещо сатирично за кризата? За коя криза все пак става дума?

Може, но ще започна 40 години назад.

Не зная дали този полк днес изобщо съществува, но по онова време беше боен, пълен и комплектован, и трябваше да отблъсне първия удар на врага от юг и да го задържи, докато дойдат съветските войски. Поделението се намираше в края на града. Представихме се с колегата на началството, а то извика по телефона капитан Марев, доктора на поделението.

Капитан Петър Марев бе около четирийсетгодишен мъж, слаб, строен, хубавец. Бях получил предварителна информация за него и знаех, че първо – д-р Марев е поет и дори наскоро е издал стихосбирка; второ – бил малко особняк (но кой поет не е особняк?). И трето – обичал чашката. Дотолкова, че му бяха отнели книжката за мотопед за многократно кормуване в не съвсем трезво състояние). И не на последно място – че се бе оженил за най-красивата хасковлийка.

Получил неочаквано подкрепление от двама младши полкови лекари в мое и на колегата ми лице, капитанът, след като ни запозна вкратце с обстановката, предаде всичко в наши ръце и се отдаде на творческа дейност в кабинета си. Той се намираше на втория етаж на лечебницата и докторът не допускаше никого в него.

На другия ден при нас дойдоха санитарят и шофьорът на линейката много притеснени, с тънки книжки в ръце, да ни питат, като какво е искал да каже авторът в своето произведение, защото те не могли да разберат. Авторът бе самият капитан Марев, а книжлетата – неговата първа стихосбирка, която им бе подарил персонално преди месец и им казал, че ще ги изпита после какво е искал да каже поетът. Те мислели, че си прави майтап, но ето че днес, в не съвсем добро настроение, капитан Марев ги прискрипал долу в манипулационната, докато миели с парцал пода. „Казвайте сега какво е искал да каже авторът!“ И тъй като не можели да се сетят, дошли да питат нас.

Зачетох се в мършавото книжле и трябва да призная, че бях изненадан: зад непристъпната фасада на този строг офицер се криела чувствителна душа, богат асоциативен ум, обилно освежаван със спиртни пари. Но както е казал древният: „In vino veritas“ (истината е във виното), стиховете му бяха неочаквано хубави. На мен много ми допаднаха, макар да не бяха съвсем социалистическо-реалистични, каквато тогава бе официалната линия на Партията. Чудех се какво да кажа и затова накрая рекох повече на себе си, отколкото на момчетата: „Нищо не е искал да каже авторът, но затова пък го е казал много хубаво...“ Санитарят обаче да иде и да го изгърси точно в този вид на капитан Марев, в резултат на което поетът отначало се разгневил, но после, като размислил решил, че читателят е напълно прав и го отпратил. Когато обаче и шофьорът на линейката отишъл със същия отговор, капитанът го изгонил със заръката и двамата да се явят отново.

Колегата ми, който май се канеше да специализира психиатрия, прочете книжката с видимо усърдие и накрая на ухо ми призна, че капитанът май не е съвсем в ред. „Има нещо такова – съгласих се – но това не е лудост, а гениалност. Не са ли всички гении малко особени? Разликата между лудостта и гениалността е въпрос на качество“.

Четирийсет години по-късно видях по телевизията да показват хасковския поет д-р Петър Марев, който на вилата си в местността „Кенана” край Хасково отгледал слънчоглед, висок към три метра или май повече... Жена му Констанца намерила случайно в джоба си няколко семенца, сяла ги на двора и сега високите растения станаха обект на всенародно удивление.

Гледах и се възхищавах не на слънчогледа, а на д-р Марев – все така строен, с остри мъжки черти. Само веждите му са станали по-рунтави. Дано и стиховете му са такива... Понечих да науча повече за него и отворих Гугъл. Прочетох, че отдавна бил напуснал армията и се бе отдал на поезия, като издал няколко стихосбирки, между които и една с епиграми, обявена за най-добрата в България!

Мислех си след туй за поета и се чудех за чий дявол този мъж се бе бяхтил шест години да завърши медицина, за да иде военен лекар в боен кашишки полк, където да пише чудните си стихове. Той може би не бе станал велик доктор, но пък беше отличен поет. Добре все пак, че бе тръгнал по вярната пътека.

Пътеки на съдбата!

Стоя накрай селото и гледам: хълмът отсреща се е срутил. По сипея се спущат двамина и накрая се строполяват в ниското. Бягам към тях – живи са, младеж и възрастна жена, отупват прахта от себе си и тръгват в различни посоки. „Къде отиват? – чудя се. – Та те са майка и син! Сигурно са тръгнали по различни пътеки от Кръстопътя на съдбата – той е на върха на хълма и ако някой не го познае, тръгва по грешния път и променя съдбата си...” Хуквам към момъка и му казвам, стой, виж, това е майка ти! Тръгнал си по друга пътека и сега ще живееш сам като сирак... Трябва да се върнеш!” Момъкът ме гледа неразбиращ и продължава пътя си.

Майката е по-сговорчива и заплакала със сухи сълзи се заизкачва обратно по стръмната урва, за да се върне до Кръстопътя на съдбата, да поеме пътеката на сина си, защото тя не помни, че е имала син, а мисли, че е самотна старица, прокълната от съдбата...

Пътеки на съдбата! Знаем ли коя да хванем, щом стигнем Кръстопътя?

Лежах и си мислех: бях ли подхванал аз истинската пътека? Страх ме беше да си отговоря. Уверен бях обаче, че поетът Марев я бе намерил. Как му завиждам!

Наскоро имах път към Хасково и се уговорихме да се срещнем в центъра. Познах го след толкова години! Бе напълнил две торби с провизии и се канеше да се връща във вилата си. „Какво си се натоварил с тия чанти, няма ли криза за тебе?” – пошегувах се. Той се позамисли. „Криза има, но тя не е толкова в торбите, отколкото в умовете на хората. Те не четат вече книги. За кого да пишем? Така че...”

От близкото заведение гърмеше чалга и не чух последните му думи.

Милчо Касъров, гр. Бургас